

Uurimusi arenevast keeleoskusest ja keelte võrdlusi

Rahututest ja ettearvamatutest aegadest hoolimata jätkavad teadusajakiri *Lähivõrdlusi*, *Lähivertailuja* ja lähivõrdlejad oma tegevust keelte võrdlemisel ja nende omandamise uurimisel. Käesolev 32. number keskendub sarja traditsioone austades eri keelte ja keelenähtuste võrdlemisele. Keelte võrdlusele lähenetakse nii kontrastiivselt kui ka keeleõppija ja keelioskuse hindaja vaatenurgast, käsitluse objektiks on mitmesugused õppimise eeldused ja vormid. Aja vaimule iseloomulikult on juba tuttavate keelte hulgas selleski numbris ukraina keel. Uue mõõtmena käsitletakse hindajate arvamusi suulise keeleoskuse kohta.

Selle numbri teemadest tõusevad eriti esile kirjalik keel, kirjutamine ja kirjutamisoskuse areng. Maarit Mutta ja Päivi Laine kirjeldavad artiklis *Juhtumiuuring mitmekeelsete kirjutajate kirjutamisprotsessist* kolme soomekeelse üliõpilase kirjutamisprotsessi soome ja prantsuse keeles. Artikli keskmes on kirjutajaprofiilid ja kirjutamise sujuvus, mille uurimisel autorid kasutavad uut klahvivajutuste salvestamise programmi GenoGraphiX-Log. Piret Soodla ja Tiiu Tammemäe uurivad artiklis *Eesti- ja soomekeelsete viieaastaste laste kujunev kirjutamisoskus – millised osaoskused on erinevuste taustal?* laste emakeele ja soo mõju sõna tähenduse tundmisele, lausete ja tekstide mõistmisele ning fonoloogiateadlikkusele. Pille Esloni artikkel *Leksika-grammatika piirimail: publitsistlike arvamused keelekasutusmustriid* käsitleb eesti kirjalike arvamused keelekasutusmustreid ning nende tähendust sihtkeele õppimisel ja eri emakeeltega õppijate keelekasutuse võrdlemisel.

Mare Kitsnik ja Jelizaveta Kromberg selgitavad juhtumiuuringus *Kuidas õpetada eesti keele kui teise keele grammatikat põhikooli õpilastele?*, milliseid grammatika õpetamise meetodeid põhikoolis kasutatakse, ja

arutlevad, kuidas need meetodid teenivad kommunikatiivse keeleõppe eesmärke. Kuigi tulemused on vaid suunda andvad, tõstatavad need olulisi küsimusi ja pakuvad ainest edasisteks uuringuteks. Pirkko-Muikku Werner jätkab eesti ja soome keele vastastikuse mõistmise uurimist artikliga *Soomekeelsete idioomide mõistmine – eestlaste järeldamisstrateegiast*. Artiklis tutvustatakse strateegiaid, mida eestikeelsed informandid kasutavad, mõistatades sugulaskeele idioomide tähendusi. Analüüsi objektiks on tõlgendustes kasutusel olnud järeldamisprotsessid. Eesmärk on selgitada, kuidas idioomide osad juhivad nende tõlgendamist, mille roll on üldteadmistel ja kuidas järk-järguline eraldumine põhisoona konkreetsusest mõjutab tähenduse otsimist.

Suulise keeleoskuse hindamise uurimist esindab Sari Ohrase ja Sari Ahola artikkel “*Võõrast aktsenti on nii vähe, et oletan eesti keelt*” – *YKI-testi hindajate arusaamu soomerootslaste suulisest soome keelest*. Uurimuses analüüsitakse *Yleiset kielitutkinnot*-testi soome keele oskuse hindajate arvamusid soomerootslaste oletatava emakeele kohta. Artiklis kirjeldatakse, kui sageli ja miks hindajad pidasid soomerootslastest testisooritajaid eestikeelseteks kõnelejateks. Natalia Vaiss jätkab artiklis *Eesti vaatama-verbi ja selle vene ja ukraina vastete sihilisusest* väljaande kontrastiivse keeleuurimise traditsioone. Korpuspõhise uurimuse eesmärk on selgitada, kui reeglipärased on eesti *vaatama*-verbi ning selle vene ja ukraina vastete transitiiv- ja intransitiivkonstruktsioonid.

Täname autoreid huvitavate ja mitmekülgsete artiklite ja retsensente asjatundlike kommentaaride eest. Palju tänu kõigile numברי väljandmises osalenutele põhjaliku süvenemise, tõhususe ja paindlikkuse eest numברי ettevalmistamise ajal. Eriti suur tänu Soome-Ugri Kultuuriseltsi sihtasutusele jätkuva rahastuse eest ja Eesti Rakenduslingvistika Ühingu võimaluse eest avaldada ajakiri *Lähivõrdlusi. Lähivertailuja* ühingu väljaandena.

Helsingis, Tampere ja Viinis
Annekatriin Kaivapalu,
Hanna-Ilona Härmävaara ja
Triinu Viilukas